

Vireillä olevien tuulivoimahankealueiden rakennuskieltoon asettaminen (ei koske tuulivoimarakentamista) – Karhukorpi, Haukila ja Pyöreinen

Kaupunginhallitus 12.01.2026 § 7
4/10.02.05/2026

Tausta

Viitasaaren kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksissaan seuraavia tuulivoimaosayleiskaavojen kaavoitusaloitteita ja niiden käynnistämissopimuksia:

- Karhukorven aurinko- ja tuulivoimahanke, kh 20.11.2023 § 253
- Haukilan tuulivoimahanke, kh 2.9.2024 § 179
- Pyöreisen tuulivoimahanke, kh 18.8.2025 § 197

Kaupunginhallitus on kaikkien edellä mainittujen pykälien kohdalla päättänyt käynnistää oikeusvaikutteiset tuulivoimahankkeet alueidenkäyttölain 77 a §:n (aiemmin MRL 77 a §) mukaisina yleiskaavoina, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan perusteena.

Yleiskaavan käynnistäminen mahdollistaa rakennuskiellon asettamisen kaavoitettavalle alueelle kaavaprosessin ajaksi (AKL38 §), jotta kaavaprosessin aikana kaava-alueelle ei käynnistyisi kaavoitusta haittaavaa rakentamista.

Tuulivoimaosayleiskaavoituksessa rakennuskieltojen asettaminen on tavanomainen menettely erityisesti laajoissa hankkeissa, joissa kaavoitettavalle alueelle sijoittuu määrällisesti paljon eri maanomistajatahoja.

Viitasaaren kaupungin hallintosäännön 22 § kohdan 34 mukaan kaupunginhallitus päättää asemakaavan tai yleiskaavan laatimisen tai muuttamiseen liittyvän rakennuskiellon tai toimenpiderajoituksen antamisesta sekä niiden pidentämisestä.

Karhukorven aurinko- ja tuulivoimahankealue

Karhukorven aurinko- ja tuulivoimahankealue sijaitsee Viitasaaren kaupungin pohjoisosassa. Hankealue sijoittuu valtatie 4 itäpuolelle, Viitasaaren keskustaajamasta noin 9 kilometrin etäisyydelle. Suunnittelualueen koko on noin 2300 hehtaaria. Hankealueelle suunnitellaan enintään 18 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enimmillään noin 300 metriä ja yksikkötehoksi arvioidaan noin 6-10 megawattia (MW), jolloin niiden kokonaisteho on arvioilta noin 96-180 MW. Hankealueen eteläosaa on lisäksi suunnitteilla noin 23 hehtaarin kokoinen aurinkoenergialle suunnattu alue.

Hankealueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava, jonka Keski-Suomen maakuntavaltuusto on hyväksynyt 1.1.2017 ja se on tullut lainvoimaiseksi 28.1.2020. Lisäksi Keski-Suomen maakuntavaltuusto on hyväksynyt 8.12.2023 Keski-Suomen maakuntakaavan 2040. Kaava tuli voimaan 19.3.2024. Keski-Suomen maakuntakaavassa Karhukorven aurinko- ja tuulivoimahankkeen aluetta koskee Keski-Suomen maakuntakaavassa seuraavat toiminnot ja merkinnät: Biotalouteen

tukeutuva alue, Valtatie 4 kehittämisakseli, Natura 2000-alue ja luonnonsuojelualue. Hankealue on Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 merkitty tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi.

Hankealueelle sijoittuu kaksi voimassa olevan Löytänä-Kolkku rantayleiskaavan (hyväksytty 30.5.2011) yleiskaavoitettua aluetta: Vääräjärven ja Hoikkalammen ranta-alueet. Näillä alueilla on voimassa maa- ja metsätalousvaltainen alue (M) -merkintä. Hankealueen länsiosassa kaava-alue voi ulottua myös Keski-Viitajärven, Viitajärven ja Haapalammen Löytänä-Kolkku rantaosayleiskaavan ranta-alueille, riippuen lopullisista voimalasijoittelusta. Viitajärven rannalla on rantaosayleiskaavassa osoitettu kolme erillispientalojen rakennuspaikkaa (AO), jotka ovat rakennettuja ja kaksi lomarakennuspaikkaa (RA), jotka ovat rakentamattomia. Haapalammen rannalle on osoitettu yksi lomarakennuspaikka (RA), josta on matkaa lähimpään suunniteltuun voimalaan 1,1 km. Haapalammen rakennuspaikalla on rakennettu saunarakennus.

Hankealueelle sijoittuu kaksi voimassa olevan Nelostien itäpuolen rantakaavan (hyväksytty 15.12.1997) ranta-asemakaavoitettua aluetta. Hankealueella ranta-asemakaavoitetut alueet ovat Vääräjärven ja Hoikkalammen alueella, ja niillä on voimassa merkintä maa- ja metsätalousalue, jolla rakentaminen on kielletty (M).

Haukilan tuulivoimahankealue

Haukilan tuulivoimahankealue sijoittuu pääosin Viitasaaren kaupungin lounaisosaan Pyydysmäen alueelle sekä pieneltä osin Äänekosken kaupungin pohjoisosaan Honkakankaan alueelle. Kaavoitettava alue rajautuu lännessä Kannonkosken kuntarajaan. Alue sijaitsee noin 14 kilometrin etäisyydellä Viitasaaren keskustasta lounaaseen. Kaavoitettava alue on kooltaan noin 1676 hehtaaria. Alueelle suunnitellaan yhteensä noin 12 tuulivoimalaa, joista 11 sijoittuu Viitasaaren puolelle ja 1 Äänekosken puolelle.

Haukilan kaavoitettava alue on pääosin havumetsäistä aluetta, mutta alueella on myös harvapuustoisia alueita, sekametsiä sekä lehtimetsää. Alueella on voimassa yksi turvetuotantoalue sekä kaksi aluetta, joilla turpeenotto on päättynyt. Alueella sijaitsee kaksi hieman isompaa lampea: Haukilampi ja Kilpinen, minkä lisäksi alueella on muutama pienempi lampi. Alueen itäosassa sijaitsee osittain yksityinen Karhukorven luonnonsuojelualue.

Keski-Suomen maakuntakaavassa kaavoitettava alue on osoitettu kokonaisuudessaan biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloustalouteen tarkoitettuja alueita. Kaavoitettavan alueen eteläosassa on matkailun ja virkistyksen vetovoima-aluemerkintä, jolla on osoitettu maakunnallisesti tärkeät matkailu- ja virkistyskäytössä tai siihen soveltuvat alueet. Kaakossa kaavoitettavaa aluetta viistää voimalinja sekä moottorikelkkareitti. Kaavoitettavan alueen tuulivoimalat sijoittuvat pääosin Keski-Suomen Maakuntakaava 2040 mukaiselle Kannonkosken tuulivoimatuotantoon soveltuvalla alueella. Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät (vähintään 10 tuulivoimalaa) tuulivoimatuotantoon soveltuvat alueet.

Kaavoitettavalla alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteisia yleiskaavoja. Viitasaarella on kaavoitettavalla alueella vireillä Keiteleen länsipuolen rantayleiskaavan laatiminen. Sen valmisteluvaiheen aineisto on ollut nähtävillä kuulemistä varten 23.11.-22.12.2017. Kaavoitettavalle alueelle

sijoittuu rantayleiskaavan kaavamerkintöjä Haukilammen sekä Kilpisen alueille. Molemmille alueille on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) sekä vesialuetta (W), minkä lisäksi molemmat sijaitsevat osin luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaalla alueella (linnusto, luo-2). Haukilammen alueelle on osoitettu nykyisen metsästysmajan kohdalle loma-asuntoalue (RA-1), jolla sijaitsee rakennettu, säilytettävä rakennuspaikka. Kilpisen ranta-alue on osoitettu rantakaava-alueeksi (ran).

Rantayleiskaavassa on osoitettu alueita myös kaavoitettavan alueen välittömään läheisyyteen Iso-Haukilammen (n. 30 metriä etäisyydelle kaavoitettavasta alueesta), Niinijärven (n. 350 metrin etäisyydelle kaavoitettavasta alueesta) ja Kalliojärven (n. 250 metrin etäisyydelle kaavoitettavasta alueesta) alueille. Iso-Haukilammen ympäristö on osoitettu rantakaava-alueeksi (ran). Niinijärven eteläosaan on osoitettu loma-asuntoalue (RA), jossa on kolme suunniteltua, rakentamatonta rakennuspaikkaa. Kalliojärven rannalle on osoitettu kolme erillistä loma-asuntoaluetta (RA), joista jokaiselle on osoitettu yksi suunniteltu, rakentamaton rakennuspaikka.

Kaavoitettavalla alueella on Viitasaarella voimassa Nelostien länsipuolen rantakaava, jonka Keski-Suomen ympäristökeskus on vahvistanut 29.9.1998. Rantakaava sijoittuu kaavoitettavalla alueella Kilpisen alueelle, joka on kaavassa osoitettu maa- ja metsätalousalueena, jolla rakentaminen on kielletty (M).

Kaavoitettavan alueen läheisyydessä on voimassa Viitasaarella Tevillan rantakaava (vahvistettu lääninhallituksessa 8.1.1974).

Pyöreisen tuulivoimahanke

Pyöreisen tuulivoimahanke sijoittuu Viitasaaren kaupungin lounaisosaan, kantatie 77 ja Pyydysmäen väliselle alueelle, noin 10 kilometrin päähän Viitasaaren keskustaaajamasta. Alustava hankealueen pinta-ala on noin 1 200 hehtaaria.

Alueelle on tavoitteena suunnitella yhteensä kuuden (6) tuulivoimalan kokonaisuus, joiden kokonaisteho on arviolta 42 MW. Kaavoitettavalle alueelle rakennetaan myös tuulivoimapuiston muu infrastruktuuri.

Alustava suunnittelualue on metsätalousaluetta, jolle ei sijoitu tuulivoimaosayleiskaavoitusta estävää toimintaa, kuten asutusta tai loma-asutusta. Alueella on lisäksi kattava metsätieverkosto ja hankkeelle on saatu puolustusvoimien esikunnalta myöntävä lausunto.

Keski-Suomen maakuntakaavassa 2020 itse hankealueelle ei ole osoitettu erityisiä merkintöjä. Hankealueen pohjoispuolitse kulkee maisemallisesti arvokas tie, jolla on voimassa rakennuslain mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Lisäksi mm. hankealueen itä- ja kaakkoispuolilla on osoitettu sinisellä viivoituksella maakunnallisesti tärkeitä matkailu- ja virkistyskäytössä olevia tai siihen soveltuvia alueita. Hankealueen koillispuolitse kulkee voimalinja ja lisäksi koillispuolelle on merkitty luonnonsuojelualue. Hankealueen länsi- ja pohjoispuolilla kulkee maakuntakaavaan merkitty ulkoilureitti.

Maakuntakaava 2040 puolestaan käsittelee mm. seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa. Maakuntakaava 2040 täydentää jo voimassa olevaa maakuntakaavaa tämän teeman osalta, muilta osin maakuntakaava 2020

on voimassa sellaisenaan. Suunnittelualueella ei ole tv-aluemerkintää, eli seudullisesti merkittävää tuulivoimantuotantoon soveltuvan alueen merkintää. Seudullisesti merkittäviä ovat vähintään kymmenen (10) tuulivoiman alueet. Koska suunnittelualueelle on tarkoituksena sijoittaa kuusi voimalaa, tv-aluemerkintää ei vaadita.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Alueella on vireillä Keiteleen länsipuolen rantayleiskaava, joka on laitettu vireille 2016 ja luonnos on ollut nähtävillä 2017.

Suunnittelualueella ei ole asemakaavaa.

Perustelut

Viitasaaren kaupungin hallintosäännön 22 § kohdan 28 mukaan kaupunginhallitus päättää kaavojen osalta vireillepanosta ja muuttamisen vireillepanosta sekä kaavojen laatimisesta.

Hallintosäännön 22 § kohdan 34 mukaan kaupunginhallitus päättää asemakaavan tai yleiskaavan laatimisen tai muuttamiseen liittyvän rakennuskiellon tai toimenpiderajoituksen antamisesta sekä niiden pidentämisestä.

Alueidenkäyttölain 38 § mukaan, kun yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on pantu vireille, kunta voi määrätä alueelle rakennuskiellon ja rakentamislain 53 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen.

Rakentamislain 53 § mukaan maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman kunnan myöntämää lupaa (toimenpiderajoitus):

- 1) asemakaava-alueella;
- 2) ranta-asemakaava-alueella, jos ranta-asemakaavassa niin määrätään;
- 3) yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään, lukuun ottamatta puiden kaatamista yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi osoitetulla alueella;
- 4) alueella, jolla on voimassa alueidenkäyttölain 53 §:ssä tarkoitettu rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi tai jolle yleiskaavan laatimista tai muuttamista varten on niin määrätty.

Lupaa ei tarvita yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka myönnetyn rakentamisluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin. Lupaa ei myöskään tarvita rakentamishanketta valmisteleviin välttämättömiin toimenpiteisiin, jotka liittyvät lainvoimaisen kaavan toteuttamiseen.

Lupa ei ole myöskään tarpeen, jos toimenpide perustuu liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaiseen hyväksytyyn tiesuunnitelmaan tai ratalain mukaiseen hyväksytyyn ratasuunnitelmaan.

Maisematyölupaa koskevia säännöksiä ei sovelleta sellaiseen maa-ainesten ottamiseen, josta säädetään maa-aineslaissa (555/1981).

AKL 38 §:n mukaan rakennuskielto ja toimenpiderajoitus ovat voimassa enintään viisi vuotta. Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi kunta voi pidentää aikaa enintään viidellä vuodella ja erityisestä syystä sen jälkeen vielä enintään viidellä vuodella.

Jos kunta on määrännyt edellä tarkoitetun rakennuskiellon tai toimenpiderajoituksen, ne ovat voimassa myös alueella, jolle on hyväksytty yleiskaava tai yleiskaavan muutos, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman.

AKL 43 §:n mukaan yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueelle tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus). Tällöin ei sovelleta mitä 1 momentissa säädetään. Yleiskaavassa voidaan myös määrätä, ettei maisemaa muuttavaa toimenpidettä saa suorittaa ilman rakentamislain 53 §:ssä tarkoitettua lupaa (toimenpiderajoitus).

Yleiskaavassa voidaan erityisellä määräyksellä kieltää käyttämästä rakennustoimintaan tarkoitettua aluetta enintään viiden vuoden aikana muuhun rakentamiseen kuin maatalouden ja muiden siihen verrattavien elinkeinojen tarpeita varten.

Karhukorven, Haukilan ja Pyöreisen tuulivoimahankealueet on esitetty liitteenä olevissa kartoissa. Hankealueiden rajat voivat muuttua kaavoituksen edetessä.

Oheismateriaali:

- Liitekartat vireillä olevista tuulivoimahankealueista (Karhukorpi, Haukila ja Pyöreinen)

Lisätiedot: rakennusarkkitehti Riina Pietarila, p. 040 5711865, riina.pietarila@viitasaari.fi ja kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, p. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää, että

- 1) liitteen mukaiset Karhukorven, Haukilan ja Pyöreisen tuulivoimapuistoalueet, joihin on suunnitteilla osayleiskaava, asetetaan rakennuskieltoon AKL 38 § mukaan. Rakennuskieltopäätös ei sisällä RakL 53 §:ssä tarkoitettua toimenpiderajoitusta eikä tuulivoimahankkeen selvityksiin liittyvää rakentamista kuten tuulisuuden mittaamista.
- 2) rakennuskielto tulee voimaan AKL 202 § tarkoittamalla tavalla, ennen kuin päätös on saanut lainvoiman.

AKL 38 § mukaan rakennuskielto on voimassa enintään viisi vuotta. Kaupunki voi kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi pidentää kieltoaikaa enintään viisi vuotta ja erityisestä syystä tämän jälkeen vielä enintään viisi vuotta.

Päätös

Hyväksyttiin pohjaehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Rakennusarkkitehti Riina Pietarila, ympäristöpalveluiden palvelualuejohtaja Sari Flyktman, elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa, arto.sipinen@fcg.fi, pentti.savolainen@eolus.com (Karhukorpi), iris.broman@ramboll.fi, niina.kotomaki@unitdebankers.fi (Haukila), sonja.vuorsalo@elements.green, timo.huhtinen@sitowise.com (Pyöreinen).